

Vlaams
Parlement

vergadering **C24**
zittingsjaar 2020-2021

Woordelijk Verslag

Commissievergadering

Commissie voor Economie, Werk, Sociale Economie,
Wetenschap en Innovatie

van 15 oktober 2020

(Wegens de coronamaatregelen werd deze vergadering via videoconferentie georganiseerd.)

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van Maurits Vande Reyde aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, over het industrieforum en het beleid voor een digitale industrie – 3492 (2019-2020)	3
VRAAG OM UITLEG van Kurt Vanryckeghem aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, over het stimuleren van vrouwelijk ondernemerschap – 3532 (2019-2020)	5
VRAAG OM UITLEG van Kurt Vanryckeghem aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, over circulaire economie in de kledingsector – 3533 (2019-2020)	7
VRAAG OM UITLEG van Philippe Muyters aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, over de opvolging van bestuursmandaten door de ParticipatieMaatschappij Vlaanderen – 122 (2020-2021)	10
VRAAG OM UITLEG van Maurits Vande Reyde aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, over de initiatieven om de innovatiesteun voor bedrijven toegankelijker te maken – 145 (2020-2021)	13
VRAAG OM UITLEG van Kurt Vanryckeghem aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, over het recht op ondernemen in tijden van corona – 201 (2020-2021)	15

VRAAG OM UITLEG van Maurits Vande Reyde aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, over het industrieforum en het beleid voor een digitale industrie – 3492 (2019-2020)

Voorzitter: de heer Robrecht Bothuyne

De voorzitter: De heer Vande Reyde heeft het woord.

Maurits Vande Reyde (Open Vld): Voorzitter, ik zal proberen om het zeer kort te houden. De reden dat ik soms wat uitweid, is omdat ik probeer om geen tekst voor te lezen en gewoon probeer te praten zoals ik denk. Soms gaat dat dan wat verder dan wat strikt noodzakelijk is. *(Opmerkingen van de voorzitter)*

Mijn vraag gaat over het industrieforum. Daar ben ik al een aantal keer op teruggekomen, omdat ik dat een belangrijk instrument vind. In het relanceplan spreken we over het aanzwengelen van de digitale industrie en er wordt ook gezegd dat we weer meer dingen zelf moeten gaan maken, zoals beschermingsmateriaal. De vraag is dus: hoe moeten we verder met de industrie in Vlaanderen? Want we zitten op een belangrijk moment om de toekomst verder vorm te geven. En in die zin vind ik dat industrieforum wel belangrijk.

Nu, dat industrieforum werd uitgesteld vanwege corona, maar ondertussen heeft er wel al een bijeenkomst plaatsgevonden en mijn vraag is heel simpelweg: wat wordt nu precies de rol van het industrieforum? Welke afspraken zijn daarover gemaakt? Hoe is die eerste sessie verlopen?

Wat is de actuele inschatting van de industriefederaties over de huidige en verwachte impact van de crisis op de industrie in Vlaanderen? Hoe kijken zij aan tegen het relanceplan?

Er bestaat binnen de Vlaamse overheid reeds het actieprogramma 'De sprong maken naar Industrie 4.0'. Hoe evalueert u het huidige programma en hoe past dat binnen wat nu in het industrieforum besproken gaat worden?

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Dank u wel, collega Vande Reyde, voor uw efficiënte vraagstelling. Ik denk dat uw vraag in feite uiteenvalt in twee onderdelen: enerzijds de afspraken in het industrieforum en anderzijds de stand van zaken van het transitieprogramma 'De sprong maken naar Industrie 4.0'.

Wat is de rol van het industrieforum? De eerste bijeenkomst van het industrieforum was gepland op 13 maart 2020, maar werd wegens de coronacrisis uitgesteld naar 18 september 2020. We hebben nu dus net de eerste bijeenkomst van het forum achter de rug. In uw schriftelijke uiteenzetting stond dat de eerste bijeenkomst plaatsvond op 13 maart, maar die is dus uitgesteld. Ik zeg dat puur voor het verslag, want ik denk dat dat een lapsus was.

Het Vlaamse industrieforum moet de wisselwerking tussen de Vlaamse Regering en de vier industriefederaties stimuleren om zo de Vlaamse industrie alle toekomstkansen te geven. Het industrieforum moet er ook toe bijdragen dat de verschillende beleidsdomeinen de juiste maatregelen nemen, zodat de Vlaamse industrie internationaal kan uitblinken op het vlak van talent, innovatie en internationalisering en tegelijk de sprong kan maken naar een circulaire, klimaatneutrale economie. Het verheugt mij trouwens zeer dat onze industrie daartoe bereid is en daar heel positief aan wil meewerken.

Op de eerste bijeenkomst van het industrieforum deden de vier betrokken federaties een voorstel van inhoudelijke werkagenda. Het industrieforum wil tweemaal per jaar bijeen komen. De volgende bijeenkomst is dus in de lente van 2021. Nu wordt er een eerste werkgroep met de federaties georganiseerd met het Agentschap Innoveren en Ondernemen (VLAIO). Daarbij zullen de huidige mogelijkheden en drempels voor innovatiesteun aan pilootinstallaties en demoplants onder de loep genomen worden.

Voor het beleidsdomein Werk zijn er afspraken gemaakt voor een werkvergadering met de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding (VDAB). Men wil de knelpunten die er vandaag zijn, gaan oplossen.

Wat is de impact van de crisis nu? In het kader van het industrieforum willen we vooral een positieve boodschap brengen. Ik heb gemerkt dat de federaties het industrieforum niet zien als een instrument om te klagen over de teloorgang van de industrie, integendeel, want de agenda van het industrieforum is volledig gericht op de langere termijn.

Onze industrie is uiteraard niet gespaard gebleven van de impact van corona. Ook de verwerkende nijverheid noteerde in het tweede kwartaal van 2020 een grote terugval van de gerealiseerde omzet: een terugval van 22 procent, 5 procent boven het gemiddelde. Dat toont aan dat dit een crisis is die doorwerkt in de toeleveringsketens, alsook een internationaal probleem is. We stellen immers vast dat import en export voor Vlaanderen in het tweede kwartaal met respectievelijk 25 procent en 22 procent teruggelopen zijn. Dat is bijzonder veel.

Het ondernemersvertrouwen zit nog altijd sterk onder het niveau van voor de crisis. De enquêtes van de Economic Risk Management Group (ERMG) leren ons dat de gemiddelde fabriek in Vlaanderen zowel in 2020 als in 2021 minder zal investeren dan gepland. Men schat het mogelijke banenverlies op zesduizend. Collega's, dat is enorm. We moeten dus echt alles op alles zetten om onze bedrijven, onze economie aan de slag te houden.

Het actieprogramma voor een industrie 4.0 is geen crisis- of relanceprogramma. Dat is iets dat wordt uitgevoerd in het kader van Visie 2050 en waarmee we de omslag naar digitalisering en meer duurzaamheid willen maken. Die middelen zijn zeer goed besteed, aangezien we een aantal noodzakelijke transitieën willen versnellen. Ik geef u een aantal overwegingen mee. Er is al een versnelling ingezet inzake de toepassing van digitale technologie in bedrijven. Ik verwijs ter zake naar ons programma omtrent artificiële intelligentie en cybersecurity en naar de lopende oproepen voor de regionale Digital Experience Labs. Al die acties richten zich in de eerste plaats naar kmo's. Dat is dus ook een zeer goede zaak.

Met het relanceplan Vlaamse Veerkracht zullen we een aantal bijkomende versnellingen plaatsen, op het vlak van digitalisering, maar vooral richting verduurzaming en vergroening. Ook dat is dus superpositief, denk ik. Dat zijn zeker geen verloren middelen.

Tot slot moet er ook aandacht gaan naar de positie van de mens in het industrieel productieproces. We moeten er immers voor zorgen dat productiviteitswinsten niet ten koste gaan van werkbaar werk. Onze industrie staat voor de uitdaging om op een krappe arbeidsmarkt alle talenten aan te spreken. Nieuwe technologieën, zoals bijvoorbeeld cobots, kunnen daarvoor een heel sterk hulpmiddel zijn.

Er ligt dus heel veel werk op de plank, dat al voor de coronacrisis was gestart, maar nu kunnen we daar dankzij het plan Vlaamse Veerkracht de komende jaren nog wat sterker op inzetten.

De voorzitter: De heer Vande Reyde heeft het woord.

Maurits Vande Reyde (Open Vld): Hartelijk dank. Ik ben heel blij dat het industrieforum een goede start heeft gehad, en dat het inderdaad geen klaagbarak is. Het mag ook geen praatbarak worden, en dat was misschien toch wel een beetje het geval bij de vroege voorloper ervan destijds, de Industrieraad, onder Kris Peeters, als ik me niet vergis. Een aantal sectororganisaties hadden dat opgegeven. Ik ben dus blij dat dat enthousiasme nu terug is.

Die industrie, dat is iets van vele fronten, zowel federaal, qua loonkosten en energiebeleid, als Vlaams, met opleiding, innovatie et cetera. Ik denk dat het vooral belangrijk is dat er een goede richting wordt aangehouden. U verwees ernaar dat in het programma voor een industrie 4.0 inderdaad wordt ingezet op artificiële intelligentie, op allerlei meer hoogtechnologische industrieën. Ik vind dat een goede zaak. In de coronacrisis klonk vaak een roep om opnieuw dingen te maken. De maakindustrie moet belangrijk worden en er moet opnieuw worden gedacht aan de eigen productie, zo stelde men. Ik heb het ook al eens gezegd in vorige commissievergaderingen: we moeten ons ervoor hoeden de klok terug te draaien door terechte bezorgdheden die er zijn over veiligheid en volksgezondheid. We moeten ons ervoor hoeden om nu ineens alle productie terug naar Vlaanderen te willen halen die op zich technologisch niet zo vooruitstrevend is. We moeten blijven vasthouden aan onze originele visie, die uitgaat van digitale industrie, hoogtechnologische industrie. Daar zit ons comparatief voordeel. Ik denk dat we dat moeten behouden, wat natuurlijk niet wil zeggen dat we geen aandacht moeten hebben voor de bevoorradingszekerheid inzake medisch materiaal et cetera.

We zullen de evolutie daarvan zeker verder opvolgen. Ik hoop dat we op het einde van de legislatuur daarin sprongen voorwaarts hebben gemaakt.

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Collega Vande Reyde, bedankt voor de aanvulling. Ik ben heel blij dat u het ermee eens bent dat er op dit ogenblik enthousiasme is. Dat klopt ook. Ik zou echter voorzichtig zijn met het neerhalen van het verleden. U kwetst daar misschien onnodig mensen mee. Ik zie echter aan uw ogen dat dat niet de bedoeling was.

De voorzitter: De heer Vande Reyde heeft het woord.

Maurits Vande Reyde (Open Vld): In die periode was ik parlementair medewerker. Ik herinner me daar nog wel iets van, maar ik herinner me inderdaad niet dat dat zo supernegatief was. Ik had echter gehoord van mijn studiemedewerker dat daar toch weinig enthousiasme over was bij de sectororganisaties. Het is echter zeker niet de bedoeling geweest dat dat kwetsend overkomt ten opzichte van de mensen in het verleden. Excuses ga ik niet aanbieden daarvoor, maar tot zover de verduidelijking.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Kurt Vanryckeghem aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, over het stimuleren van vrouwelijk ondernemerschap – 3532 (2019-2020)

Voorzitter: de heer Robrecht Bothuyne

De voorzitter: De heer Vanryckeghem heeft het woord.

Kurt Vanryckeghem (CD&V): Deze week werden de kandidaturen voor de Womed Awards, een samenwerking tussen Markant vzw, de Unie van Zelfstandige

Ondernemers (UNIZO) en het Agentschap Innoveren en Ondernemen (VLAIO), opengesteld. Voor deze Awards gaat men specifiek op zoek naar straf vrouwelijk ondernemerstalent, een heel goeie zaak om vrouwelijke ondernemers in de spotlight te zetten en op die manier rolmodellen te creëren voor beginnende vrouwelijke ondernemers. Het haalt namelijk drempels weg om met iets te starten als je ziet dat er al mensen je zijn voor gegaan en je in hun voetsporen kan treden.

Naast de Womed Awards zijn er uiteraard ook al heel wat andere initiatieven die het vrouwelijk ondernemerschap verder ondersteunen. Zo heeft VLAIO dienstverleners aangesteld die een waaier aan acties en instrumenten in de markt zetten om het ondernemerschap te bevorderen.

Daarnaast heeft het agentschap een aantal structurele partners. In het bijzonder hebben de partners op vlak van ondernemend onderwijs en ondernemende jongeren, namelijk de Vlaamse Jonge Ondernemingen (Vlajo) en de werking Ondernemen en Onderwijs van UNIZO, in al hun activiteiten een grote aandacht voor het voldoende bereiken van meisjes en jonge vrouwen. Binnen de werking rond ondernemende jongeren worden ook de ecosystemen in studentensteden gefinancierd, waarbinnen hetzelfde aandachtspunt van belang is.

De acties die worden genomen in het kader van Science, Technology, Engineering and Mathematics (STEM) ten slotte, hebben mede tot doel om meer meisjes warm te maken voor deze richtingen.

VLAIO lanceerde nog voor zomer 2019 een oproep tot kandidaatstelling voor de dienstverlening voor meer en ambitieuzer ondernemen en innoveren in Vlaanderen. Zijn deze dienstverleners intussen al aan het werk?

De nieuwe overheidsopdracht telt vier percelen. Wordt er binnen die percelen specifiek werk gemaakt van het aantrekken en begeleiden van vrouwelijke ondernemers?

Hebben de acties die genomen worden in het kader van STEM al zichtbare resultaten?

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Mijnheer Vanryckeghem, ik voel mij aangesproken. De overheidsopdrachten werd op 26 juni 2020 toegewezen door de Vlaamse Regering. De aangeduide dienstverleners zijn inderdaad aan het werk sinds begin juli. Sommige dienstverleners stonden al in de startblokken en zijn al sterk bezig. Voor de diensten die meer voorbereidingstijd vragen worden nu concrete plannen gemaakt. Het is toch de bedoeling dat over enkele weken alle dienstverleners zichtbaar in de markt aanwezig zijn.

Net zoals in de vorige opdracht moet het instrumentarium generiek van aard zijn en moet het kunnen gebruikt worden door alle prestarters en ondernemers, dus ook uiteraard door vrouwelijke ondernemers.

We weten dat circa 35 procent van de ondernemers en de starters vrouwen zijn. Het aantal is de voorbije tien jaar met bijna een kwart toegenomen. Deze groep kan dus zonder problemen terecht bij de verschillende dienstverleners.

Het is natuurlijk belangrijk dat in de generieke acties ook voldoende de nadruk wordt gelegd op de vragen waarmee vrouwelijke ondernemers kampen. Uit analyses weten we bijvoorbeeld dat voor de begeleiding van prestarters de meeste dienstverleners een zeer goed genderevenwicht realiseren in hun bereik.

Ook in de beeldvorming rond ondernemerschap is dit een aandachtspunt. Daarom heb ik gevraagd aan UNIZO om op de komende Dag van de ondernemer, op vrijdag

20 november, de nodige nadrukken te leggen op sterke rolmodellen voor vrouwelijk ondernemen.

Daarnaast zijn er enkele dienstverleners die een specifiek aanbod hebben voor vrouwen. Met het programma Women in Tech willen Startit@KBC en Netwerk Ondernemen de instroom en ook de retentie garanderen van vrouwelijke ondernemers in technologiebedrijven. Dat is bijzonder interessant. Daarbij aansluitend is er een aanbod van individuele begeleiding en dat is ook goed.

De Womed Award waar u naar verwijst, zit ook opnieuw in het aanbod. Deze award is een vaste waarde in Vlaanderen. In de nieuwe editie wil Markant vzw nog meer inzetten op de ambassadeursrol van de finalistes en vooral de winnaressen van de verschillende edities. De finalistes worden nog actiever als rolmodel naar voren geschoven, zowel in de communicatie als tijdens fysieke ontmoetingen.

We hebben een gemengd beeld van de resultaten. De schoolverlatersstudie van VDAB geeft aan dat zes op de tien mannelijke schoolverlaters uit het secundair onderwijs een STEM-opleiding volgden. Bij de meisjes is dat minder dan een op de tien. Dat is nog een lange weg te gaan.

In het hoger onderwijs echter zien we een zeer duidelijke toename van het aandeel vrouwelijke STEM-schoolverlaters.

Hoe hoger het studieniveau, hoe groter het aandeel vrouwelijke STEM-schoolverlaters tegenover mannelijke schoolverlaters. Het aandeel stijgt van 3 procent in bso, over 12 procent in tso en 25 procent voor de professionele bachelors, naar 37 procent bij de masters.

Onze acties hebben dus effect, maar er is nog werk aan de winkel. Daarom zijn we een nieuw actieplan aan het voorbereiden voor na 2020.

De voorzitter: De heer Vanryckeghem heeft het woord.

Kurt Vanryckeghem (CD&V): Minister, dank u wel voor uw antwoord. Het lijkt me inderdaad een zeer positieve evolutie. We zullen samen het actieplan verder opvolgen de volgende jaren.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Kurt Vanryckeghem aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, over circulaire economie in de kledingsector – 3533 (2019-2020)

Voorzitter: de heer Robrecht Bothuyne

De voorzitter: De heer Vanryckeghem heeft het woord.

Kurt Vanryckeghem (CD&V): Twee weken geleden las ik in de Standaard dat Zalando nu ook gaat starten met de verkoop van tweedehandskleding. Naast apps als Vinted en ThredUp komt er nu vermoedelijk een nieuwe grote speler op de markt van de tweedehandskledij.

Het is duidelijk dat tweedehands in de lift zit. De circulaire economie heeft de wind in de zeilen. Door onder andere de coronacrisis worden er, zeker onder de nieuwe generatie consumenten, meer vragen gesteld over de duurzaamheid van fast fashion. Het bewustzijn rond duurzaamheid ontwikkelt zich sterker en sterker.

Ook op een ander vlak heeft de coronacrisis mogelijk een duw in de rug gegeven: de lockdown, de afstandsregels en de mondkmaskers hebben het fysiek shoppen voor heel wat mensen minder aantrekkelijk gemaakt. Daarnaast zijn mensen in een crisiscontext ook heel wat prijsbewuster en extra gemotiveerd om extra cash te verdienen. De coronacrisis zet de circulaire economie dus eigenlijk ook wel extra in de kijker.

Op Vlaams niveau wordt er sterk ingezet op die circulaire economie. In de beleidsnota staan onder andere de volgende passages. "Circulaire economie biedt onze bedrijven kansen voor innovatie. Dit onder verschillende vormen zoals de ontwikkeling van nieuwe businessmodellen, producten die beter recycleerbaar zijn of nieuwe partnerschappen voor uitwisseling van grondstoffen en energie. Dit laat hen toe beter tegemoet te komen aan de behoeften van hun klanten als aan deze van de maatschappij. (...) In dat kader zullen we ook specifieke inspanningen leveren ter circularisering van starters en kmo's. Hierbij denken we aan het promoten van ketensluitende businessmodellen. Eén van de koplopers zijn in de circulaire economie is de doelstelling die Vlaanderen Circulair, het centrale platform binnen Vlaanderen rond circulaire economie, zich stelt. Vanuit het beleidsdomein Economie, Wetenschap en Innovatie (EWI) werken we hieraan mee en nemen een sterke rol op in de governance. Samen met de Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij (OVAM) ondersteunen we het Steunpunt Circulaire Economie. Het steunpunt doet beleidsonderzoek om de voortgang naar een circulaire economie te monitoren en te stimuleren."

Op de website van Vlaanderen Circulair kan men ook verschillende projecten terugvinden die vandaag de dag al gesteund worden door Vlaanderen. Daarnaast hebt u, minister, een tweetal weken geleden het Circular Materials Center geopend in Kortrijk, een nieuw opleidings- en ontmoetingscentrum voor de kunststoffen- en textielsector. De Vlaamse Regering investeert een half miljoen euro in dit centrum, een heel positieve zaak voor de circulaire economie.

Minister, ik heb hierover de volgende vragen.

Hoe evalueert u dit initiatief in functie van de Vlaamse doelstellingen inzake circulaire economie?

Verwacht u effecten van de aankondiging van Zalando?

Is er nood aan verdere bijsturingen op Vlaams niveau?

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Collega, op zich kijk ik eigenlijk eerder positief naar dit initiatief van Zalando. Het gaat hier om het grootste online platform voor mode en lifestyle in Europa. Als zo een online platform een duurzaam circulair initiatief neemt, vind ik dat eigenlijk positief.

We hebben in het kader van de relanceplannen ook duidelijk gemaakt dat we een sprong willen maken op het vlak van duurzaamheid en circulariteit. En een van de sectoren waar we nog harder op willen inzetten, is de textielsector. We willen een stevig tandje bij steken om die volledig circulair te maken. Met dit initiatief kan een deel van de kledij die anders op de afvalberg terechtkomt opnieuw worden gebruikt, met een aantal positieve effecten.

Uiteraard moeten we in het geval van Zalando ook niet te naïef zijn en ook aandacht hebben voor een duurzaam retourbeleid. Men kan vlot bestellen in alle maten en kleuren, en al wat te veel is, kan gratis worden teruggedragen. Dat blijf ik lastig vinden. Ik vind het van belang dat mensen lokaal kopen en dat er levendige lokale kernen behouden blijven. Dat is natuurlijk de basisredenering.

Ik verwacht daar toch wel een beetje effect van. Anderzijds is Zalando niet de eerste die met zo'n initiatief komt. Er was al de app Vinted die daarmee bezig is. Het is dus iets te vroeg om te beoordelen of dat een groot effect zal hebben en of het complementair of verstorend zal zijn voor andere online platformen, kringloopwinkels en lokale kmo's. Het probleem met het retourbeleid speelt hier alleszins wat minder, omdat tweedehandsproducten bijna altijd unieke stukken zijn, waar je geen grote aantallen van hebt. Ik heb dus een beetje gemengde gevoelens. Op zich is circulariteit oké, maar het zou wel kunnen dat er wat effect is.

Moeten we bijsturen? Ik denk niet dat we dat kunnen verbieden. Het is wel van belang dat onze lokale spelers, zoals kmo's, lokale winkels en kringloopwinkels, ook zo snel mogelijk op de digitale trein springen. Ik heb dat al een aantal keer gezegd. We nemen daar als overheid ook initiatieven in. Algemeen vind ik dat we in de relance ook moeten evolueren naar meer duurzaamheid en meer circulariteit. Dat is de reden waarom ik met collega Demir vlak voor de zomer de werking van Vlaanderen Circulair heb vernieuwd. We willen binnen onze acties een boost geven aan die transitie, niet alleen in textiel, maar ook rond bouwen, watergebruik, chemie, elektronica, bio-economie enzovoort.

We hebben ook heel wat budgetten voorzien om die innovatie en circulariteit een boost te geven. Ik ben op dit ogenblik bezig met een beleidsplan om innovatie en ontwikkeling in circulaire textiel en elektronica een boost of een sprong voorwaarts te geven. We moeten niet enkel inzetten op het hergebruik van kledij of elektronica, zoals computers of smartphones. We moeten ook echt inzetten op innovatie en ontwikkeling om afvalproducten van kledij en elektronica in batterijen en computers te gaan hergebruiken, minstens als grondstof voor nieuwe producten.

Collega Vanryckeghem, we innoveren natuurlijk niet enkel om te innoveren. De West-Vlaamse textielsector staat onder enorme druk. Enkel dankzij innovatie kunnen zij evolueren naar een circulaire economie, waarbij ze ook hun productieprocessen kunnen verduurzamen. Dat is ook de reden waarom we als Vlaamse Regering verder mee in onze textielsector willen investeren.

De voorzitter: De heer Vanryckeghem heeft het woord.

Kurt Vanryckeghem (CD&V): Bedankt voor uw antwoord, minister. Ik ben uiteraard blij dat u als eerste prioriteit het lokaal kopen vooropstelt en kernversterking wilt promoten.

Ik heb nog een kleine bijkomende vraag. Zijn er nog initiatieven op til zoals het Circular Materials Center, dat u onlangs opende in Kortrijk?

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Uiteraard, collega Vanryckeghem. We hebben grote budgetten voorzien in het kader van de relance. Het is van belang dat we die budgetten ook goed inzetten. Of dat een nieuw centrum zal zijn, weten we nog niet, omdat we natuurlijk ook oproepen gaan doen om de beste projecten te kiezen, samen met onze ondernemers.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Philippe Muyters aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, over de opvolging van bestuursmandaten door de ParticipatieMaatschappij Vlaanderen – 122 (2020-2021)

Voorzitter: de heer Robrecht Bothuyne

De voorzitter: De heer Muyters heeft het woord.

Philippe Muyters (N-VA): Minister, ik wil het even hebben over de ParticipatieMaatschappij Vlaanderen (PMV), maar niet over de werking en de instrumenten. Die hoef ik hier niet voor te stellen, vorige week is dat in de gedachtewisseling nog uitvoerig aan bod gekomen. Waar ik het wel over wil hebben, is de opvolging van bestuurders die namens PMV in de raden van bestuur zetelen. PMV doet dat als ze kapitaalparticipaties nemen. Op dat moment vinden zij het noodzakelijk – en ik vind dat ook goed – om een bestuurder vanuit PMV in die bedrijven te zetten en zo een adequate opvolging te doen van die participatie.

Ik heb daarover een schriftelijke vraag gesteld en kreeg in het antwoord een overzicht van de mandaten van de medewerkers en de derden die namens PMV in de raden van besturen van ondernemingen zetelen.

Uit dat antwoord bleek ook dat de raad van bestuur van PMV, noch u, minister, “voorziet in een gedetailleerde evaluatie van de vertegenwoordiging van PMV in de betrokken raden van bestuur”. Een beoordeling van het functioneren van de vertegenwoordigers kan aan bod komen tijdens de businessupdate van de verschillende portefeuillebedrijven. Minister, op welke manier worden de bestuurders, die namens PMV in de desbetreffende raden van besturen zetelen, geselecteerd en geëvalueerd? Is er een ‘code of conduct’ of een toetsingskader voor de bestuurders die namens PMV zetelen in de raden van bestuur? Soms zijn dat personeelsleden en soms zijn dat derden?

PMV wordt versterkt om ondersteuning te bieden aan bedrijven in het kader van COVID-19. Ik denk daarbij aan de achtergestelde leningen, extra capaciteit voor Gigarant, de win-winlening, hetriendenaandeel en dergelijke. Hoe wordt de governancestructuur van PMV aangepast, rekening houdend met de ingrijpende uitbreiding van de opdrachten en budgetten?

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Mijnheer Muyters, het is in principe de investeringsmanager die bij PMV het investeringsdossier opmaakt, het proces van de investeringsbeslissing coördineert en uiteindelijk ook het lidmaatschap in de raad van bestuur zal opnemen. Wie de hele voorbereiding heeft gedaan, zal – als er dan beslist wordt tot positieve kapitaalparticipatie – het zitje opnemen. Aangezien deze PMV-medewerker door zijn intensieve betrokkenheid bij het dossier al goed vertrouwd is met de werking van het bedrijf, is zijn lidmaatschap een meerwaarde voor het bedrijf. Bovendien is hij namens PMV ook het best geplaatst om de investering op te volgen in de raad van bestuur. Dat is de logica die gehanteerd wordt bij de mandaten.

In uitzonderlijke gevallen wordt geopteerd voor een bestuurder die niet werkt bij PMV. In dat geval moet die gekozen worden op basis van zijn ervaring en kennis, alsook de complementariteit met andere bestuurders in het bedrijf. Daar spelen dan beschikbaarheid, persoonlijkheid, andere mandaten en renumeratieverwachtingen een rol.

Bestuurders die namens PMV in raden van bestuur zetelen, worden uiteraard ook geëvalueerd. Dat gebeurt weliswaar niet apart. Het uitvoeren van bestuursmandaten is voor investeringsmanagers een bijzonder belangrijk onderdeel van hun

dagelijkse taken of functieomschrijving, en maakt dus deel uit van de functionerings- en evaluatiecyclus bij PMV. Het zinnetje dat u voorlas uit mijn antwoord op de schriftelijke vraag, kan misschien uit de context worden gerukt. Zeker als ik het u nu hoor zeggen, dan denk ik dat het niet echt elegant is. Omdat het zoveel tijd vraagt, maakt het deel uit van de algemene functionering en evaluatie.

Concreet heeft elke PMV-medewerker tweemaal per jaar een formeel evaluatiegesprek met zijn leidinggevende over zijn prestaties. Voor investeringsmanagers die in raden van bestuur van portefeuillebedrijven zetelen, is dat een wezenlijk onderdeel van hun job en wordt dat aspect dus ook daar besproken en geëvalueerd. Daarnaast wordt er ook, zoals u in uw vraag zelf aangeeft, in periodieke businessupdates aan de raad van bestuur van PMV gerapporteerd over de verschillende businessunits van PMV en de belangrijkste evoluties die zich hebben voorgedaan in de verschillende portefeuillebedrijven. Op die manier kan ook het functioneren van de vertegenwoordigers van PMV in de verschillende raden van bestuur beoordeeld worden door de raad van bestuur van PMV.

Je hebt dus een functioneringsgesprek met je directe evaluator en daarnaast kom je eigenlijk ook op de raad van bestuur terecht door wat je doet in de bedrijven waarin geparticipeerd wordt, mede omdat de raad van bestuur moet beslissen wat ze aanvangt met haar participatie.

Er zijn dus twee parallelle evaluatiecycli: het halfjaarlijks evaluatiegesprek met elke PMV-medewerker en de businessupdates, in het kader waarvan de vertegenwoordiging in die raden van bestuur geëvalueerd wordt. Twee sporen dus.

Ik denk dat de verwarring ontstaan is omdat u in uw vraag om uitleg die ene zin gebruikt, terwijl de eerdere schriftelijke vraag enkel ging over de evaluatie van de vertegenwoordiging van PMV. Je hebt enerzijds de manier waarop iemand gekozen wordt en anderzijds het functioneren van die persoon. Dat laatste wordt dubbel geëvalueerd, maar voor de initiële keuze is er geen evaluatie, omdat het gaat om de mensen die bij het begin al het voorbereidende werk hebben gedaan. Ik hoop dat dit onderdeel daarmee toch wel wat verduidelijkt is.

Er is inderdaad een 'code of conduct' voor bestuurders die namens PMV zetelen in de raad van bestuur van een portefeuillebedrijf. Dat is zowel voor PMV-medewerkers het geval als voor bestuurders die niet werken bij PMV. Dat laatste is eerder uitzonderlijk, maar natuurlijk wel relevant.

In de standaard arbeidsovereenkomst die PMV afsluit met haar medewerkers is een uitdrukkelijke bepaling opgenomen over de uitvoering van bestuurs- en andere mandaten door de werknemers. Deze bepaling legt de werknemers de verplichting op om de mandaten uit te oefenen, zoals dat van een professioneel en zorgvuldig bestuurder verwacht mag worden, en legt de medewerker de nodige rapporteringsverplichtingen op ten aanzien van PMV en verplicht hen tot vertrouwelijkheid ten aanzien van derden. Derden die op voordracht van PMV worden benoemd als bestuurders om namens PMV te zetelen in een raad van bestuur, moeten een afzonderlijke code of conduct ondertekenen.

Naar aanleiding van de coronacrisis en de impact ervan op de economie, werd aan PMV gevraagd een aantal bijkomende financieringsmogelijkheden uit te werken. Voor hen die denken dat de overheid enorm moet afslanken: dat is zeer intens. Wat het Agentschap Innoveren en Ondernemen (VLAIO) en PMV op dit ogenblik aan het realiseren zijn, dat zijn huzarenstukjes. Er is de COVID-19-waarborg van Gigarant, de achtergestelde lening, het vriendenandeel, het Welvaartsfonds enzovoort. Je moet je dat even inbeelden, daar kruipt veel werk in. De inspanningen van PMV hebben absoluut een impact op de werking van de organisatie. Niet alleen is er een bijkomend volume aan dossiers, er is ook een verschuiving in het soort dossiers dat moet worden behandeld. De crisis en het antwoord erop is

voor PMV zelf een heel grote uitdaging. Ik merk wel dat PMV vanuit haar missie met veel overtuiging en enthousiasme aan de slag is gegaan. En dankzij dat vehikel kan Vlaanderen tonen wat voor een verschil we kunnen maken in het ondersteunen van ondernemingen die voor de crisis gezond waren.

Wat doet PMV dan? Het is ten eerste aan PMV zelf, als autonome privaatrechtelijke vennootschap, om haar governance op die nieuwe opdracht af te stemmen. Ik heb begrepen dat PMV die oefening intern laat evolueren in functie van de nieuwe uitdagingen. Concreet is er eind november een specifieke raad van bestuur, die heel specifiek gewijd is aan de evolutie van de organisatie. Ik volg dit ook persoonlijk op.

Als voogdijminister neem ik deze nieuwe, uitgebreidere opdracht voor PMV zelf ook mee bij de hernieuwing van de vijfjaarlijkse samenwerkingsovereenkomst. U weet dat er volgende jaar een grote evaluatie zal plaatsvinden. Dan moeten we de governance in het licht van die uitgebreidere opdracht tegen het licht gaan houden.

De voorzitter: De heer Muyters heeft het woord.

Philippe Muyters (N-VA): Ik ben heel blij met uw antwoord, minister, want uit de schriftelijke vraag zouden ook anderen afgeleid kunnen hebben dat de bestuurders weinig geëvalueerd en opgevolgd werden. Ik kon mij niet voorstellen dat dat effectief het geval was.

Ik zou u nog kunnen vragen hoe men die investeringsmanagers aanstelt. Als zij naar de raad van bestuur komen – en dat kon je ook zien in het schriftelijk antwoord –, dan waren er die er zestien hadden en anderen maar drie. Ik veronderstel dat dat gaat op basis van de competenties en de aard van het bedrijf waar PMV naartoe gaat. Maar ik ben heel blij dat die evaluatie toch wel gebeurt en dat daar geen enkele verwarring rond bestaat. Ook de code of conduct lijkt me op de goede weg te zitten.

Ik vind het ook goed dat de raad van bestuur zich zal beraden over hoe de governance moet worden aangepast aan die bijkomende taken. Ik denk ook dat het goed is dat PMV als organisatie die bijkomende taken heeft gekregen. Ik ben heel benieuwd hoe zij haar governance daaraan zal aanpassen, maar het is goed dat men daarover nadenkt en stappen daarin wil zetten. Dat lijkt me de goede weg. Ik zal eventueel nog eens een vraag stellen na november om te zien welke aanpassingen men doet, ofwel zal ik het wel lezen in een of andere berichtgeving.

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Collega Muyters, wat uw vraag over die investeringsmanagers betreft: dat is natuurlijk ook hun taak, die mandaten opnemen. U hebt me lang geleden een schriftelijke vraag gesteld over de aantallen. Het moet werkbaar zijn voor de persoon in kwestie. Ik deel dus zeker de bekommernis, maar men heeft me wel een heel omstandige uitleg gegeven over de reden waarom sommigen zoveel mandaten hebben en anderen minder. Ik vind echter persoonlijk dat daar wel een verantwoording voor mag zijn die iedereen ziet. Anders krijg je de situatie waarin men merkt dat iemand zeventien mandaten heeft en zich dan afvraagt hoe die dat doet. Dat zou gemakkelijk kunnen worden opgelost door gewoon te zeggen dat daar rekening mee wordt gehouden in het jaarverslag. We hebben uw boodschap dus begrepen.

De voorzitter: De heer Muyters heeft het woord.

Philippe Muyters (N-VA): Mijn dank daarvoor.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Maurits Vande Reyde aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, over de initiatieven om de innovatiesteun voor bedrijven toegankelijker te maken – 145 (2020-2021)

Voorzitter: de heer Robrecht Bothuyne

De voorzitter: De heer Vande Reyde heeft het woord.

Maurits Vande Reyde (Open Vld): Minister, dit gaat erover dat het belangrijk is dat innovatiesteun ook bij onze kmo's, bij onze kleinere bedrijven terechtkomt. In 2018, onder een heel goede minister van Innovatie – hij is net weg, dus hij zal het niet meer horen – is er een hervorming van het systeem ter zake gebeurd, gericht op de doorlooptijd en het stimuleren van de verspreiding onder kleinere ondernemingen.

Ik had daarover aan u ook een vraag gesteld. Uit de cijfers van 2019 bleek dat er nog groeipotentieel is om kleinere ondernemingen meer gebruik te laten maken van innovatiesteun. U hebt me toen in februari geantwoord dat u werkte aan twee pistes om dat nog verder te stimuleren. Een ervan was het invoeren van een soort differentiatie in de steunaanvragen, met een soort 'fast pass' voor kleinere steunbedragen tot 250.000 euro. De evaluatieperiode van die dossiers zou korter zijn. U zei dat de eerste resultaten van dat experiment ongeveer tegen het einde van dit jaar zouden worden bekendgemaakt. Hoe staat het met die kortere doorlooptijd voor steunaanvragen tot 250.000 euro, en is dat iets dat eventueel kan worden uitgebreid naar andere steunaanvragen?

Mijn volgende vraag gaat over een andere piste die u toen hebt opgeworpen, namelijk het inzetten van de kmo-groei subsidie voor O&O-steun (onderzoek en ontwikkeling) aan kmo's. U zei dat u die groeiusubsidie daarvoor wou inzetten, maar dat er nog een aantal problemen waren en dat het Agentschap Innoveren en Ondernemen (VLAIO) het bekijken daarvan in zijn takenpakket zou opnemen. U hebt het zelf aangegeven: VLAIO is enorm overstreht op dit moment. Het heeft er tijdens deze crisis ook veel taken bij gekregen. Het kan dus zijn dat dit specifieke punt wat op de achtergrond is geraakt. Ik vroeg me af of daar al resultaten van bekend zijn, en of u eventueel nog aan andere zaken denkt om de doorlooptijd en de verspreiding van innovatiesteun richting kleinere ondernemingen te stimuleren.

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Collega, uw vraag biedt me de gelegenheid om in deze moeilijke coronatijden als minister van Economie en Innovatie met goed nieuws te komen. Dat is altijd aangenaam.

Het experiment waar u naar verwijst, heeft betrekking op de behandeling van ontwikkelingsprojecten ingediend bij VLAIO. Het merendeel van deze projecten wordt ingediend door kmo's. Het is voor deze kmo's belangrijk om zo snel mogelijk uitsluitsel te krijgen over het al dan niet verkrijgen van steun. Ik heb daarom bij VLAIO aangedrongen om het beslissingsproces grondig te bekijken en na te gaan of het niet nog kon versneld worden, zonder de kwaliteit van de beoordeling in gevaar te brengen.

VLAIO heeft vanaf maart van dit jaar een aanpak uitgewerkt waarbij ontwikkelingsprojecten met een steunvraag van minder dan 250.000 euro door een interne commissie beoordeeld worden. Op zo'n commissie zijn meerdere VLAIO adviseurs aanwezig – minimaal drie – en wordt in consensus het dossier geëvalueerd. Indien nodig worden hierbij externe experts meegenomen.

De resultaten zijn bijzonder goed: de behandelingstermijn wordt aanzienlijk teruggedrongen. 60 procent van de aanvragen wordt nu binnen de 30 dagen beslist, 45 procent binnen de 20 dagen, in 2019 werd 60 procent binnen de 50 dagen beslist en 27 procent binnen de 20 dagen. Ik zal via de secretaris de cijfers en een grafiek ter beschikking stellen. Ik ben trots op dat resultaat.

Voor een deel van de projecten zijn er nog steeds langere beslissingstermijnen. Dit is te wijten aan de kwaliteit van de aanvraag, soms zijn meerdere interacties nodig met het bedrijf of is de inzet van externe experts nodig. Maar globaal gezien is dit bijzonder goed nieuws. Niet alleen de behandelingstermijn werd ingekort, er kon ook een kwart meer aanvragen worden beslist. Gezien de zeer positieve resultaten ga ik of gaat VLAIO bekijken of we de procedure systematisch kunnen verruimen.

Tevens verwees u naar de kmo-groei-subsidie. De bijsturing van de kmo-groei-subsidie is in uitvoering. In essentie gaat die verruiming over de inbreng van bedrijfsinterne kosten. In de huidige kmo-groei-subsidie zijn er twee aanvaardbare kostenposten: de kosten voor een aanwerving van een nieuw en bijkomend strategisch profiel, bijvoorbeeld exportmanager, en de kosten voor de inschakeling van een consultant.

Als experiment voor de verruiming van de interne kosten werd begin september een oproep gedaan voor digitale transformatieprojecten. Er werden op een tiental dagen 150 aanvragen ingediend. Dat is heel veel. Deze oproep is nu in verwerking en zal dit jaar naar nog beslist worden.

De instroom in de huidige kmo-groei-subsidie is dit jaar zeer sterk toegenomen. Tot en met september 2020 werden 657 aanvragen ontvangen. Dit is 34 procent of 189 meer dan over dezelfde periode vorig jaar. De kmo-groei-subsidie is dus nu al als instrument bijzonder succesvol.

Ik vind het bijzonder goed dat het net in coronatijden zo succesvol is. Het toont aan dat onze ondernemingen van de crisis gebruikmaken om misschien een switch – die ze allang hadden bedacht maar niet aandurfd – te maken. Ik vind het onze taak om daarop in te spelen.

De voorzitter: De heer Vande Reyde heeft het woord.

Maurits Vande Reyde (Open Vld): Dank u, minister. Ik ben net als u heel blij met deze cijfers. Ik ben vooral blij voor u. U had al van bij het begin van de legislatuur deze voornemens. Het is altijd leuk als men als minister of schepen zo snel al zulke resultaten krijgt. U mag het misschien nog niet afvinken, maar er is vooruitgang. Ik vind dat enorm positief.

Ik heb de voorbije maanden met een aantal bedrijven en sectororganisaties gepraat en die spraken van doorlooptijden van zestig dagen, idealiter veertig dagen. Het testproject zorgt zelfs voor twintig dagen. Dat is een goede zaak. Een verruiming zoals u aankondigt, zou een goede zaak zijn. Dat is superpositief. Mijn felicitaties.

Nog een laatste opmerking. U sprak zonet over VLAIO en wat het allemaal doet. Ik hoor bij bedrijven dat zij de indruk hebben dat de capaciteit en de instrumenten van VLAIO de laatste jaren sterk gestegen zijn, maar dat de verwerkingscapaciteit constant gebleven is. Men heeft het gevoel dat er daar een bottleneck is. Kan die capaciteit versterkt worden? U had het over mensen die voor een grote overheid pleiten. Ik ga natuurlijk niet zeggen dat de overheid nog moet groeien. Maar ik heb wel wat het gevoel dat daar, misschien via interne herschikkingen, de capaciteit inzake de behandeling van O&O-dossiers verhoogd kan worden. Ik wil natuurlijk niet het personeelsbeleid van VLAIO bepalen. Ik ben persoonlijk wel voor een

sterke overheid op de vlakken waar dat nodig is. Hoe schat u de capaciteit van VLAIO in om alles nog te bewerkstelligen, zeker gezien de opdracht die het er tijdens deze crisis bij gekregen heeft?

Ik besluit met te zeggen dat ik dit heel positief nieuws vind. Nogmaals mijn felicitaties.

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: U raakt eigenlijk een zenuw aan. De mensen bij VLAIO doen fantastisch werk, maar ik kan er niet omheen dat de intensiteit van wat ze moeten doen, een stuk hoger ligt dan vorig jaar. Dat heeft te maken met de coronacrisis en de ondersteuning. Voor de verwerkingscapaciteit is IT ook heel belangrijk. We moeten desnoods fors extra investeren in IT-capaciteit. Maar als er tijdelijk een versterking van het personeel nodig is, dan zal ik daarvoor zorgen. Ik weet dat een appreciatie voor wat ze elke dag doen, ook al wonderen kan doen. Bij dezen: ik denk dat de hele administratie Economie, Werk en Landbouw momenteel bergen verzet.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Kurt Vanryckeghem aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, over het recht op ondernemen in tijden van corona – 201 (2020-2021)

Voorzitter: de heer Robrecht Bothuyne

De voorzitter: De heer Vanryckeghem heeft het woord.

Kurt Vanryckeghem (CD&V): De Unie van Zelfstandige Ondernemers (UNIZO) lanceerde eind september de oproep 'recht op ondernemen', waarbij ze het volgende vragen. Het recht op ondernemen is een fundamenteel recht, dat ten volle gerespecteerd moet worden. Ze eisen een degelijke coronabestrijding, met testing en tracing, en maatregelen die bewezen doeltreffend zijn. De overheid moet ondernemers laten ondernemen op een veilige maar ook rendabele manier. Ze vragen aandacht voor ondernemers, want ook in 2021 wordt het vechten en hebben ze steun nodig. Ondertussen tekenden al meer dan 3500 ondernemers de petitie van UNIZO.

Nu de cijfers opnieuw de negatieve kant op gaan, is het uitermate belangrijk dat er opnieuw maatregelen worden genomen om de veiligheid van iedere burger te bewaren. Daar is volgens mij iedereen het over eens en het is ook goed dat onze Federale Regering snel de teugels in handen heeft genomen. Deze maatregelen mogen echter niet een extra duw richting afgrond zijn voor onze lokale ondernemingen. De eerste lockdown is nog niet verwerkt of de vrees voor nieuwe verregaande maatregelen is al ontzettend groot. Zo is de eventsector nog steeds niet ten volle kunnen heropstarten en zullen zij nog heel lang de gevolgen moeten dragen.

Na de eerdere maatregelen die u al nam, minister, waarvoor – ik hoor het van verschillende lokale ondernemers – grote dankbaarheid is, mogen we nu zeker deze dierbare groep niet uit het oog verliezen. Zo haalde minister-president Jan Jambon in De Ochtend op Radio 1 op woensdag 7 oktober al aan dat hij slechts beperkte ruimte ziet voor extra financiële steun, maar meer gelooft in begeleiding.

Het is daarnaast uiteraard logisch dat er op verschillende plaatsen waar de grootste broeishaarden van nieuwe besmettingen werden waargenomen, nieuwe maatregelen voor ondernemingen worden genomen. De vraag is alleen of dat nog steeds op

nationaal niveau moet gebeuren en of er niet kan worden gekeken naar provinciale verschillen, zoals collega Van Rompuy ook aanhaalde in de plenaire vergadering van vorige week. Op die manier wordt niet een volledige sector in één keer getroffen.

Daarnaast lijkt het ons ook van belang om de lokale besturen nog meer te betrekken in de volledige besluitvorming. Vaak weten zij beter dan wie ook wat er plaatsvindt in hun gemeente en hoe maatregelen zullen kunnen helpen om de nieuwe besmettingen lokaal in te dijken.

Minister, zal de Vlaamse Regering er op het Overlegcomité blijvend voor ijveren om zo weinig mogelijk maatregelen te nemen die de Vlaamse ondernemers sterk zullen raken? Wat begrijpt de Vlaamse Regering onder 'begeleiding voor onze ondernemingen', zoals minister-president Jan Jambon aanhaalde? Zullen er ondanks de beperkte financiële ruimte extra maatregelen getroffen worden voor de opnieuw getroffen ondernemingen? Of zullen bepaalde maatregelen verlengd kunnen worden? Zal er extra begeleiding zijn voor de eventsector, die nog steeds niet opnieuw is kunnen opstarten en die de gevolgen helaas nog zeer lang zal voelen? Zult u bij uw federale collega's ijveren voor het sterker betrekken van de lokale besturen bij het nemen van verdere maatregelen? Zal de Vlaamse Regering het pad van de provinciale maatregelen volgen of staat ze achter het feit dat de maatregelen op nationaal niveau gelden?

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Collega's, ik geef eerst wat algemene duiding. We zitten op dit ogenblik wereldwijd in een ongeziene gezondheidscrisis. Het virus heeft in ons land al meer dan tienduizend mensenlevens geëist. Het aantal coronabesmettingen neemt opnieuw zienderogen toe. De snelle verspreiding van het virus vormt opnieuw een bijzondere bedreiging voor ons gezondheidssysteem. De situatie is vandaag zeer ernstig. We moeten er dus over waken dat we de juiste maatregelen nemen en ondersteunen om de curve naar beneden te krijgen.

Collega, we kunnen een aantal lessen trekken uit de lockdown en het uitgerolde beleid. Ik ben het met u eens dat niet-proportionele en praktisch onwerkbaar maatregelen geen goed idee zijn. Je moet een evenwicht vinden tussen een rigoureuze toepassing van hygiëne- en gezondheidsmaatregelen en het economische en maatschappelijke verkeer. En dat kan maar lukken als iedereen ook zijn verantwoordelijkheid neemt en ook als er controle en handhaving is.

Voor ons als Vlaamse Regering is het echt prioritair dat de zorg breed openblijft, dat de scholen openblijven en dat de economie kan blijven draaien. Als dat tot gevolg heeft dat er op andere vlakken een stukje moet worden ingeboet, dan moet dat proportioneel gebeuren, maar dat zijn drie prioriteiten die we absoluut hoog in het vaandel moeten dragen.

We hebben al 1,5 miljard euro besteed aan directe crisismaatregelen via premies van het Agentschap Innoveren en Ondernemen (VLAIO). Die inspanningen hebben geloond. Er is een arsenaal van financieringsinstrumenten, maar natuurlijk is goede begeleiding ook nodig, niet alleen door de overheid, maar ook door ondernemersorganisaties, banken, boekhouders, om de weg naar steun te wijzen.

Morgen is er opnieuw een vergadering van het Overlegcomité, waar wij ons, gelet op de maatregelen die zijn genomen in Nederland en de maatregelen die zijn aangekondigd in Frankrijk, opnieuw zullen buigen over de eventuele nood aan extra maatregelen. Dat wordt dus een heel belangrijke vergadering. Ik begrijp absoluut de zorg om proportioneel te zijn in maatregelen. Als je de curves nu snel de hoogte in ziet schieten, zeker in Wallonië en Brussel, maar eigenlijk ook in Vlaanderen, denk ik dat het momentum om het allemaal lokaal te laten beslissen, nu niet echt

aan de orde is. Maar er komt een ogenblik waarop dat wel weer aan de orde zal zijn. Ik neem uw zorgen en suggesties dus zeker mee naar de vergadering van het Overlegcomité morgen. En we zullen ons met de Vlaamse Regering ook grondig beraden over wat al of niet proportionele maatregelen zijn.

De voorzitter: De heer Vanryckeghem heeft het woord.

Kurt Vanryckeghem (CD&V): Bedankt, minister. Ik deel uiteraard de bezorgdheid. De gezondheidsproblematiek blijft de hoogste prioriteit, maar ik hoop toch dat de maatregelen die morgen zullen worden genomen, maximaal rekening zullen houden met het zoveel mogelijk sparen van onze economie. Veel ondernemers staan immers op de rand van de afgrond. Dat is iets wat we absoluut moeten vermijden en niet willen meemaken. Ik deel uw bezorgdheid en ik hoop dat u dat zult meenemen tijdens het overleg.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.